

Přijímací zkoušky z českého jazyka a literatury – 19. 6. 2018

1. Která z následujících vět obsahuje pravopisnou chybu? (1 bod)
- a) Po vánocích byly v obchodech výrazné slevy.
 - b) Shlíželi jsme z hory do údolí.
 - c) Svým chováním nám ztěžuje práci.
 - d) Vlaštovky se slétly domů pod střechu.
2. Přiřadte k jednotlivým tvarům sloves (2.1 – 2.3) odpovídající mluvnické kategorie (A – E): (3 body)
- 2.1 vraťte se _____
- 2.2 vracím se _____
- 2.3 vrátil by ses _____
- A) 2. osoba, způsob rozkazovací
 - B) 1. osoba, způsob rozkazovací
 - C) 2. osoba, způsob oznamovací
 - D) 1. osoba, způsob oznamovací
 - E) 2. osoba, způsob podmiňovací

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 3 – 6

Epigram je krátká útočná satirická báseň kritizující společnost nebo jedince, většinou jde o čtyřverší, kde se hlavní pointa skrývá v posledním verši. Za zakladatele epigramu se považuje římský satirik M.V.Martialis. V antice byl epigram původně nápis věcného obsahu, jenž se umísťoval na hrob, budovu, pomník či dar, dnes se jeho význam ale již posunul.

Asi nejznámějším českým autorem epigramů byl Karel Havlíček Borovský

3. Která z následujících informací není obsažena ve výchozím textu? (1 bod)
- a) Vysvětlení významu slova epigram
 - b) Slavní tvůrci epigramů
 - c) Rozsah epigramu
 - d) Epigram je nápis na náhrobku
4. Rozhodněte o každé z následujících možností, zda je příkladem epigramu (A) či není (N) – možnost zakroužkuj: (2 body)
- 4.1. Leze kočka přes vrata A N
za ní čtyři kořata –
ty, a ty, a ty, a ty
A to páté, Benjamínek,
protáhlo se pod vraty.
- 4.2 Odjakživa dovoluje A N
ruský car velmožům,
míti třeba tisíc duší,
jenom žádný rozum.

4.3 Vejklady kantora Doubravy
snadno chápe hned
každý žák, i třebas bez hlavy,
má-li jenom hřbet.

A

N

4.4 U lavice dítě stálo,
z plna hrdla křičelo.
"Bodejž jsi jen trochu málo,
ty cikáně, mlčelo!

A

N

5. Které slovo je významově nadřazené slovu VERŠ?

(1 bod)

- a) rým
- b) věta
- c) báseň
- d) drama

6. Která z pravopisných chyb se vyskytuje v poslední větě výchozího textu?

(1 bod)

- a) chyba v zápisu velkého písmene
- b) chyba v zápisu koncovky slovesa
- c) chyba v zápisu souhláskové skupiny
- d) chyba v zápisu koncovky přídavného jména

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 7 – 12

Čím silněji se mi však kocour ošklivil, tím byl ke mně přitulnější. Chodil mi v patách s takovou vytrvalostí, o jaké bych čtenáře jen stěží přesvědčil. Ať jsem se kdekoli usadil, již se krčil pod židli nebo mi vyskočil na kolena a odporně se ke mně lísal. Jakmile jsem se zdvihl a chtěl jsem odejít, zapletl se mi pod nohy a málem mne porazil anebo se mi svými dlouhými, ostrými drápkami zařal do kalhot a vydrápal se mi až na prsa. V takových okamžicích se mi chtělo jedinou ranou ho zabít, avšak přece jen jsem se ovládl; bránila mi v tom jednak vzpomínka na někdejší zločin, ale hlavně přiznám se vám - nesmírný strach před tím zvířetem

E. A. Poe: Černý kocour, zkráceno

Komparativ (2. stupeň) vyjadřuje vyšší/nížší míru vlastnosti. Obvykle se používá ke srovnávání, např. *Petr je starší než Pavel*.

7. Které z následujících tvrzení o vypravěči nevyplývá z předchozího textu?

(1 bod)

- a) Vypravěč je znechucen náklonností kocoura.
- b) Vypravěč se jen stěží ovládá, aby kocoura neudeřil.
- c) Vypravěč má z kocoura strach.
- d) Vypravěč je zločinec.

8. Vyhledejte ve výchozím textu 2 komparativy (viz 2. tabulka): (2 body)
9. Určete slovní druhy v podtrženém souvětí a vypište je v libovolném pořadí: (5 bodů)
10. Určete větné členy: (2 body)
Na prsa
Lísal se
11. Určete mluvnické kategorie u následujících slov: (2 body)
V patách
Bránila
12. Nahraď vhodnými synonymy výrazy z textu: (2 body)
Avšak
Nesmírný
13. Následující výrazy využij ve větě tak, aby byl patrný významový rozdíl mezi nimi: (2 body)
ZATÍM
ZA TÍM
14. Napište 3 příbuzná slova ke slovu ZIMA: (3 body)

15. Doplňte známá přísloví: (3 body)

Dvakrát měř, _____ . Vrána k vráně _____ . Sytý hladovému _____

16. Vysvětli význam následujících rčení: (2 body)

co na srdci, to na jazyku _____ prásknout do bot _____

17. Rozpoznejte, o jaký slohový útvar se jedná: (3 body)

Milý kamaráde, milá kamarádko, rád bych Tě pozval i s partnerem na neformální oslavu konanou u příležitosti výročí mého narození. Těším se na Vás 15. června 2015 ve 13 hodin v „Moravské krčmě“ v Oldřichovicích. Honza	Útvar:
Odstraňte kryt horního závěsu (A), kryt konektoru (B1) a zakrytí (M). 2. Odpojte konektor (C), odmontujte horní závěs (D) a vysadte dveře (E) ze spodního závěsu (I). 3. Odstraňte boční panely (F) a (G) a poté odšroubujte a sejměte prostřední panel (H)	Útvar:
Nemůžu tvrdit, že kamarád je v každé situaci rytíř, jak má být, ale většinou jo. Podoba by také seděla, mladý a pohledný by byl. A chování posuďte sami. Vidí-li přítele v nouzi, neodmítne mu pomocnou ruku. Neotočí se zády, přijde a pomůže.	Útvar:

18. Doplňte jméno hlavního hrdiny a určete autora díla, ze kterého ukázka pochází: (6 bodů)

Obr se uchechl. „To máš pravdu, ani jsem se nepředstavil. Rubeus Hagrid, klíčník a šafář v Bradavicích.“ Natáhl k _____ svou ohromnou ruku a potřásl mu celou paží. „Tak co bude s tím čajem?“ houkl a zamnul si ruce. „A kdybyste měli něco ostřejšího, taky bych nevodmítnul.“	Autor:
A vinouc je, zpět pohlíží - běda, běda dítěti! _____ blíž se plíží, blíž - a již je vzápětí.	Postava:
Ve mdlobách tu matka leží, k ňadrám dítě přimknuté; matku vzkřísil ještě stěží avšak dítě - zalknuté.	Autor:
Když jsem se probudil, byl již bílý den, nebe jasné a bouře utichla, takže moře se již tak nevzdouvalo a nezmítalo jako včera. Překvapilo mě však, že přes noc vyzdvihl příliv loď z písčiny a zanesl ji až k onomu skalisku, na které mě vlna vyvrhla. To bylo sotva na míli od pobřeží, a ježto loď se držela ještě zpřímá, přál jsem si dostat se na palubu, abych zachránil aspoň některé užitečné věci.	Postava:

19. Která z následujících vět je napsaná pravopisně správně? (1 bod)

- a) Všechné překážky mi plnění nelehkého úkolu hodně stěžovaly.
- b) Na konci školního roku budeš jen ztěžít zlepšovat výsledky.
- c) Zbyněk se často chová nevyspytatelně.
- d) V loňském roce celé naše území sužovalo dlouhodobé sucho.

20. Do které z následujících vět nelze doplnit na vynechané místo (*****) výraz MĚ tak, aby věta byla napsaná pravopisně správně? (2 body)

- a) Ptali se ***** na tebe.
- b) Můžete se ***** zeptat.
- c) Víím, že jste o ***** mluvili.
- d) Povídejte o ***** všem známým!

21. Popiš v několika větách svou cestu do školy. (cca 10 řádek) (5 bodů)